

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

กระแสโลกาภิวัตน์ได้ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมจากต่างชาติเข้ามาสู่ประเทศไทยผ่านสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไร้พรมแดนได้ก่อให้เกิดการผสมผสานเข้ากับวัฒนธรรมพื้นถิ่น ซึ่งส่งผลทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนในสังคมแง่มุมต่างๆ ทั้งด้านค่านิยม พฤติกรรม และระบบคุณค่าของคนในสังคม ปรากฏการณ์ในเชิงลบที่สังคมไทยกำลังเผชิญอย่างเด่นชัด คือ ความแปลกแยกขัดแย้งทางความคิดของคนในสังคม ความผูกพันในครอบครัวลดลง เยาวชนปฏิเสธวัฒนธรรมดั้งเดิมของตนเอง รวมทั้งการเกิดวิกฤตความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลงและมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป ขณะเดียวกันวัฒนธรรมและระบบคุณค่าที่ดั้งเดิมของสังคมไทยเริ่มเสื่อมถอย โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนยังขาดทักษะในด้านการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ ไม่สามารถคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดี นอกจากนี้ สื่อสารมวลชนทั้งสื่อโทรทัศน์ สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์จำนวนมากขาดความเข้มงวดทางจรรยาบรรณในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงลบ ทำให้เกิดการปรับเปลี่ยนค่านิยมพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมบริโภคนิยมมากขึ้น และขาดจิตสำนึกสาธารณะ โดยให้ความสำคัญกับเรื่องส่วนตัวมากกว่าส่วนรวม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยลดลง นำไปสู่ปัญหาทางสังคมต่างๆ อาทิ ปัญหาเด็กและเยาวชน ปัญหาการหย่าร้างภายในครอบครัว ปัญหาความขัดแย้งแปลกแยกทางสังคม ปัญหาล่องละเมิดทางเพศ รวมทั้งปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม ฯลฯ

เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติของชาติ รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จึงได้มีนโยบายส่งเสริมให้มีการนำศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และความเป็นไทยมาสร้างสรรค์สังคมให้เกิดความเข้มแข็งอย่างมีคุณภาพ และมีคุณธรรม โดยส่งเสริมให้องค์การทางศาสนามีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างค่านิยม จิตสำนึกที่ดีแก่ประชาชน เพื่อให้สังคมเกิดความ มั่นคง สงบสุขร่มเย็นด้วยมิติทางศาสนา รวมทั้งระบบเศรษฐกิจเกิดความ มั่งคั่ง เข้มแข็งบนวิถีวัฒนธรรมไทย ภูมิปัญญาของท้องถิ่น ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อย่างยั่งยืน ตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัด แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และโมเดลประเทศไทย ๔.๐ ด้วยการสร้างความเข้มแข็งจากภายในเพื่อวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว

จังหวัดลำปางมีเป้าหมายการพัฒนาโดยมุ่งที่จะพัฒนาเมืองลำปางให้เป็นเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุขที่มีการพัฒนาทุกด้านแบบสมดุล โดยมิติของการสมดุลทั้ง ๓ ด้านคือ สมดุลในการพัฒนาทั้ง การศึกษา สังคม วัฒนธรรมเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวการค้า การลงทุน เกษตรทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสมดุลการบริหารจัดการ เน้นการการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมการบริหารจัดการชุมชนแบบ (บวร) เชื่อมความสัมพันธ์บ้าน วัด โรงเรียนเพื่อพัฒนาร่วมกัน รวมทั้งการบริหารจัดการรูปแบบเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงในทุกระดับตั้งแต่หมู่บ้าน ตำบล อำเภอและจังหวัด สมดุลการใช้องค์ความรู้โดยการผสมผสานองค์ความรู้สมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อได้แนวทางในการการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่หรือชุมชน ซึ่งได้มีความเห็นชอบร่วมกันกำหนดเป็นวิสัยทัศน์การพัฒนาจังหวัดลำปางว่า “ลำปางเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข” มีพันธกิจในการพัฒนา ประกอบด้วย

๑. สนับสนุนอำนวยความสะดวกและเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาเศรษฐกิจภายในจังหวัดให้สามารถเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์

๒. พัฒนาศักยภาพขีดความสามารถในการประกอบการของวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม และวิสาหกิจชุมชนให้มีประสิทธิภาพสามารถแข่งขันได้ในตลาดการค้าประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและตลาดโลก

๓. ส่งเสริมและพัฒนาช่องทางจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์และบริการของวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อมและวิสาหกิจชุมชนทั้งภาคผลิตภาคบริการและพาณิชย์กรรมทั้งภายในและภายนอกประเทศ

๔. ส่งเสริมให้มีการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปคุณภาพสากลสร้างมูลค่าเพิ่มสอดคล้องกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

๕. กำหนดนโยบายจัดทำแผนงานเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างทางกายภาพบุคลากรและการบริหารจัดการในการพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดให้ก้าวสู่ความเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ของภาคเหนือตอนบน

๖. พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนและสังคมลำปางให้มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันรักวัฒนธรรมท้องถิ่นและถิ่นกำเนิดตามวิถีลำปางโดยดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๗. เสริมสร้างพัฒนาขีดความสามารถในการรักษาชีวิตทรัพย์สินและความมั่นคงของคนในจังหวัดส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและชุมชนในการสร้างความเข้มแข็งมั่นคงตลอดจนการเฝ้าระวังและป้องกันภัยในชุมชน

๘. สนับสนุนส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนในสังคมมีการดำเนินงานการบริหารจัดการในทุกระดับให้โปร่งใสและเป็นธรรมภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ทั้งนี้ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของเศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ และเสริมสร้างความเข้มแข็งให้เศรษฐกิจชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างเสริมและพัฒนาจังหวัดลำปางให้มีความพร้อมรองรับการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์อย่างเป็นระบบ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรปลอดภัยและได้มาตรฐานแบบครบวงจร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และสังคมลำปางให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้มีความเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันสามารถดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การรักษาความมั่นคงการจัดระเบียบสังคมและสร้างความร่วมมือในการรักษาความสงบเรียบร้อย

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีด้วยหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนองนโยบายของจังหวัดลำปาง และรัฐบาลภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปางจึงได้เห็นชอบให้จัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙-๒๕๖๔) โดยมีเป้าหมายหลักในการยกระดับจิตใจประชาชนให้มีคุณธรรม รวมทั้งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง เพื่อสร้างคุณธรรมในสังคมไทย และส่งเสริมให้จังหวัดลำปางเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในกลุ่มจังหวัด ประเทศไทย และประชาคมอาเซียน โดยมี ๔ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ขั้นเตรียมการ (๑) การศึกษาข้อมูลด้านคุณธรรมจริยธรรมภาพรวมในระดับจังหวัด กฎหมาย/นโยบายที่เกี่ยวข้อง องค์ความรู้ด้านคุณธรรมจริยธรรม บริบทของสภาพปัจจุบันและปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรมในจังหวัดลำปาง ทฤษฎีทางสังคมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงศึกษาหลักการ แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (๒) การจัดประชุมปรึกษาหารือเพื่อระดมความคิดเห็นและตรวจสอบการนำยุทธศาสตร์ไปใช้กับประชาชนในจังหวัด

ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นตอนการ เป็นการนำข้อมูลที่ได้ประมวลในขั้นตอนที่ ๑ มากำหนดเป็นกรอบเพื่อสร้างรูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของคนลำปางโดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการกำหนดยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) และการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการระดับจังหวัดต่อไป

ขั้นตอนที่ ๓ ขั้นการนำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ไปใช้เป็นการนำรูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของคนลำปาง รวมทั้งยุทธศาสตร์ในการดำเนินการไปใช้กับประชาชนในจังหวัด เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ และเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมในการนำรูปแบบการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของคนลำปางไปใช้

ขั้นตอนที่ ๔ ขั้นปรับปรุงแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) หลังจากนำไปใช้ในระยะเวลา ๖ เดือน และ ๑ ปี

เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนที่ ๑-๒ แล้วจึงนำมาประมวลเป็นกรอบแนวคิด วิสัยทัศน์ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์หลัก ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแนวทางการดำเนินงานของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ดังนี้

วิสัยทัศน์

ลำปางเมืองน่าอยู่ นครแห่งความสุข สืบสานวิถีถิ่น วิถีวัฒนธรรมไทย อยู่ร่วมกันด้วยความสันติสุขในจังหวัดลำปาง ประเทศไทย และประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์

เมืองลำปางเป็นสังคมคุณธรรม คนลำปางปฏิบัติตามหลักคำสอนทางศาสนาที่ตนนับถือน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปฏิบัติ ดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่นและของประเทศไทย โดยอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุขในจังหวัดลำปาง ประเทศไทยและประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืน

พันธกิจ

- ๑) พัฒนาคนให้มีคุณธรรมตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และดำรงชีวิตตามวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่นและของไทยที่ดีงาม
- ๒) พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้มีประสิทธิภาพในมิติต่างๆ
- ๓) ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมตระหนักและร่วมกันเป็นเครือข่ายมีส่วนร่วมในกระบวนการส่งเสริมคุณธรรม เพื่อสร้างสังคมคุณธรรมที่อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีธรรมาภิบาล มีความสมานฉันท์ และมีความยั่งยืน

๔) ส่งเสริมให้จังหวัดลำปางเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประเทศและประชาคมอาเซียน

วัตถุประสงค์หลัก

- ๑) เพื่อวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมเมืองลำปาง
- ๒) เพื่อสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ
- ๓) เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม
- ๔) เพื่อส่งเสริมให้จังหวัดลำปางเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในกลุ่มจังหวัด ประเทศไทย และประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัด

แบ่งเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น และระยะปานกลาง ดังนี้

๑) ระยะสั้น กำหนดกรอบระยะเวลา ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๐ (๑ ปี ๖ เดือน)

เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของจังหวัดลำปางและรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จึงได้กำหนดตัวชี้วัดในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมเมืองลำปางตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ในระยะสั้น มีกรอบระยะเวลา ๑ ปี (เมษายน ๒๕๕๙ – กันยายน ๒๕๖๐) โดยแบ่งเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ผลสำเร็จของระยะเวลา ๑ ปี		
ระยะเวลาในการดำเนินการและตัวชี้วัด		
ระยะที่ ๑	ระยะที่ ๒	ระยะที่ ๓
(เมษายน – ตุลาคม ๒๕๕๙)	(ตุลาคม ๒๕๕๙ – มีนาคม ๒๕๖๐)	(เมษายน – กันยายน ๒๕๖๐)
	มีตัวชี้วัดดังนี้	มีตัวชี้วัดดังนี้
๑. ทุกหน่วยงานมีแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ๒. ทุกหน่วยงานมีแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมของหน่วยงาน ๓. ทุกหน่วยงาน/องค์กรภาคีเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรมมีความรู้ความเข้าใจในแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมในสังคมเมืองลำปาง ๔. เกิดชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรม หรือหน่วยงานคุณธรรม จำนวน ๒๒ องค์กรต้นแบบ	๑. มีบุคลากรในภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชน ได้รับการอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น ๒. มีหน่วยงานที่ให้ความสำคัญ จัดอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรในภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้น ๓. มีหน่วยงาน องค์กรที่ส่งเสริมและกระตุ้นการจัดกิจกรรม เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น ๔. ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น ๕. เกิดชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรมหรือหน่วยงานคุณธรรม จำนวน ๕๒ องค์กรต้นแบบ	๑. มีบุคลากรในภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชน ได้รับการอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒ ๒. มีหน่วยงานที่ให้ความสำคัญ จัดอบรมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมให้แก่บุคลากรในภาคส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม ภาคชุมชน ภาคธุรกิจเอกชน ภาควิชาชีพ ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชนเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒ ๓. มีหน่วยงาน องค์กรที่ส่งเสริมและกระตุ้นการจัดกิจกรรม เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของ ระยะที่ ๒ ๔. ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรม เทิดทูนสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์เพิ่มมากขึ้น ร้อยละ ๑๐ ของระยะที่ ๒ ๕. เกิดชุมชนคุณธรรม องค์กรคุณธรรมหรือหน่วยงานคุณธรรม จำนวน ๑๐๔ องค์กรต้นแบบ

๒) ระยะปานกลาง กำหนดกรอบระยะเวลา ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔

(๒.๑) ทุกหน่วยงาน/องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมเมืองลำปาง เช่น กำหนดนโยบายการส่งเสริมคุณธรรมภายในองค์กร วางแผนงานจัดทำโครงการกิจกรรมเสริมสร้างปลูกฝังคุณธรรมและวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามให้แก่สังคม

(๒.๒) มีการพัฒนาระบบกลไกการบริหารจัดการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรม เช่น มีระบบบริหารจัดการทางวิชาการองค์ความรู้ในเรื่องของการส่งเสริมคุณธรรมและความสมานฉันท์ พร้อมทั้ง มีการวิจัย และมีการพัฒนามาตรฐานด้านการส่งเสริมคุณธรรม มีหลักสูตรและจำนวนบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการส่งเสริมคุณธรรม มีระบบกำกับติดตามและประเมินผลการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรม และความสมานฉันท์ในมิติต่างๆ

(๒.๓) มีภาคีเครือข่ายความร่วมมือ ในการส่งเสริมคุณธรรมในสังคมเมืองลำปางเพิ่มมากขึ้น

(๒.๔) จังหวัดลำปางเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในกลุ่มจังหวัด ประเทศไทย และประชาคมอาเซียน

เพื่อวางรากฐานและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมสร้างให้เมืองลำปางเป็นสังคมคุณธรรมอย่างยั่งยืน โดยเป็นการระดมจากข้างใน ให้คนในชุมชนมีความเข้มแข็งและความพร้อมที่จะร่วมส่งเสริม ดำเนินการขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ วางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมเมืองลำปาง โดยให้ความสำคัญกับการสืบสานวิถีวัฒนธรรมท้องถิ่นและของไทย ยึดมั่นในสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ มีภูมิคุ้มกันที่ดี เน้นในจริยธรรมสากลของความเป็นมนุษย์ เป็นคุณธรรมเชิงสัมพัทธ์ที่เป็นข้อห้ามทำและข้อควรทำ โดยยึดความถูกต้องของส่วนรวมเพื่อใช้เป็นบรรทัดฐานในการประพฤติปฏิบัติตน ในการดำรงชีวิต ประกอบสัมมาอาชีพ และอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสงบสุข มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (Sustainable Development)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ สร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็นเอกภาพ โดยให้ความสำคัญกับการสร้างและพัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านส่งเสริมคุณธรรมให้มีความเข้มแข็ง การพัฒนาระบบบริหารจัดการการดำเนินงานส่งเสริมคุณธรรมในสังคมเมืองลำปาง และเสริมสร้างความเป็นเอกภาพให้แก่สังคมเมืองลำปางด้วยคุณธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรม โดยให้ความสำคัญกับการผนึกกำลังทุกภาคส่วนโดยเฉพาะในสังคมใหม่ซึ่งเป็นสังคมยุคดิจิทัล เร็ว แรง และเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมคุณธรรมในทุกกลุ่มเป้าหมายในกลุ่มเด็กวัยรุ่น ผู้สูงอายุ ตลอดจนสร้างบุคคลต้นแบบที่เป็นแกนนำขับเคลื่อน และขยายภาคีเครือข่ายคุณธรรมในสังคมใหม่ให้เพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในมิติของชีวิต ศาสนาและวัฒนธรรม รวมทั้งให้มีคณะกรรมการประสานความร่วมมือในการส่งเสริมคุณธรรมอย่างชัดเจนเพื่อทำหน้าที่ได้เข้มแข็ง รวดเร็วและยืดหยุ่น มุ่งสู่ผลสำเร็จเป็นสำคัญ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ส่งเสริมให้จังหวัดลำปางเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในกลุ่มจังหวัดประเทศไทย และประชาคมอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้จังหวัดลำปางเป็นแบบอย่างในการสร้างความร่วมมือด้านคุณธรรมในประเทศ

การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ได้ให้ความสำคัญกับการแปลงแผนสู่การปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ที่กระจายลงสู่พื้นที่ โดยยึดหลักการกิจและ

การมีส่วนร่วม เพิ่มการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนแผนแม่บทในทุกภาคส่วน ทั้งระดับจังหวัด และพื้นที่ ใช้กลไกภาคีเครือข่ายในภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชน ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และภาคประชาชนอย่างบูรณาการตามยุทธศาสตร์ประชารัฐเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยมีแนวทางสำคัญ ดังนี้

๑. การสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔)

๒. การสร้างความเชื่อมโยงในกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) และแผนระดับอื่น ๆ

๓. การสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนแผนของภาคีเครือข่ายต่าง ๆ

๔. การเพิ่มความรับผิดชอบและการยอมรับบรรจุเป็นงานสำคัญร่วมขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ในระดับจังหวัดและระดับพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ

๕. การสร้างระบบติดตามประเมินผลให้ทุกภาคส่วน สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามความก้าวหน้าของแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔)

การขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปางสู่การปฏิบัติภายในหน่วยงาน องค์กร ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสัมฤทธิ์ผล ได้กำหนดกระบวนการให้หน่วยงาน องค์กร ดำเนินงานดังนี้

๑. ให้มีคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทคุณธรรมในระดับจังหวัด

๒. ให้มีคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมในระดับจังหวัด

๓. ให้หน่วยงาน/องค์กรเครือข่ายต่าง ๆ ดำเนินการวิเคราะห์ บูรณาการปรับแผนงาน โครงการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙-๒๕๖๔ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด

๔. ให้หน่วยงานต่าง ๆ นำเสนอกรอบแผนงานการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมของหน่วยงาน ปีงบประมาณ ๒๕๕๙-๒๕๖๔ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง

๕. จังหวัดลำปาง นำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ ไปใช้ในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณตามแผนงานโครงการของหน่วยงานต่าง ๆ

๖. ให้มีการติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

๗. ให้คณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัด เป็นผู้กำกับหน่วยงานต่างๆ และรายงานผลต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติเพื่อทราบผลการดำเนินงานในภาพรวม

การกำกับติดตามความก้าวหน้า ประเมินผลสำเร็จและผลกระทบของการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตามประเด็นยุทธศาสตร์และผลการดำเนินงานระดับภาพรวมและระดับพื้นที่ โดยมีแผนการติดตามประเมินผล ดังนี้

๑. ให้ความสำคัญกับการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ต่างๆ ผลผลิต ผลลัพธ์และผลกระทบที่เกิดขึ้นเป็นรายปี และจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติทุกปี

๒. กลไกการติดตามประเมินผลแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ประกอบด้วย

๒.๑ จัดตั้งกลไกกลางที่ประกอบด้วยคณะอนุกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปางเป็นศูนย์กลางในการวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลจากทุกภาคส่วน โดยมีคณะทำงานจัดทำแผนแม่บทส่งเสริม

คุณธรรมจังหวัดลำปาง ทำหน้าที่ในประสานงาน ติดตามประเมินผล และรายงานผลการปฏิบัติการ การวิเคราะห์ บูรณาการปรับแผนงาน และโครงการประจำปีงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ในแผนแม่บทฯ ต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง สรุปผลการดำเนินการประจำปีเสนอ คณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติทุกปี

๒.๒ ให้คณะทำงานจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปางปรับปรุงแก้ไขแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) หลังจากนำไปใช้ในระยะเวลา ๖ เดือน และ ๑ ปี ตามลำดับ เสนอต่อคณะกรรมการส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง

๒.๓ การพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายทั้งระดับภาพรวมและระดับพื้นที่ สำหรับการติดตามประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกฝ่ายมีข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและติดตามประเมินผลในระดับต่าง ๆ ให้ความสัมพันธ์สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกันมากขึ้น

ผลแห่งความสำเร็จ ในการดำเนินงานขับเคลื่อนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดในครั้งนี้ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใน ๒ ระดับ คือ ระดับสังคม และระดับประชาชน ดังนี้

ระดับสังคม เกิดชุมชนคุณธรรม สังคมคุณธรรม เป็นสังคมที่ยึดมั่นในสถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเอื้ออาทรอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและสมานฉันท์ โดยมีระบบการเสริมสร้างคุณธรรมอย่างเข้มแข็ง มีระบบการศึกษามีกิจกรรม/หลักสูตรที่ส่งเสริมคุณธรรมที่ชัดเจน มีการรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรมอย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง ทุกภาคส่วนของสังคมให้ความสำคัญต่อการเสริมสร้างคุณธรรมอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดชุมชนคุณธรรมและบุคคลต้นแบบคุณธรรมที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบเพิ่มขึ้น

ระดับประชาชน มีพฤติกรรมที่ถูกต้องดีงาม โดยปฏิบัติตามหลักธรรมทางศาสนา น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิต ดำรงรักษาไว้ซึ่งวิถีวัฒนธรรมไทย มีความสุขอย่างมั่นคงและยั่งยืน

การจัดทำแผนแม่บทฯ ดังกล่าวสรุปภาพรวมได้ตั้งแผนผังภาพรวมแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) ดังนี้

แผนผังภาพรวมแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมจังหวัดลำปาง ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔)

